

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

فرستنده: فرح نوتاش

۱۹ نومبر ۲۰۱۷

LDDHI

جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران

(عضو فدراسیون بین المللی جامعه های حقوق بشر)

League for the Defence of Human Rights in Iran

(FIDH Member)

فدراسیون بین المللی جامعه های حقوق بشر (FIDH)

و سازمان عضو آن

جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران (LDDHI)

گزارش برای گفت و گوهای حقوق بشری اتحادیه اروپا - ایران

۲۰ نومبر ۲۰۱۷ (۲۹ آبان [عقرب] ۱۳۹۶)

https://fidh.org/IMG/pdf/20171117_iran_eu_dialogue_bp_per.pdf

گزارش برای بحث های حقوق بشری اتحادیه اروپا - ایران

- ۱ - مجازات اعدام: بیش از یک اعدام در روز، نوجوانان نیز اعدام می شوند
- ۲ - ۱۰۰۰ زندانی سیاسی در حبس خودسرانه؛ بیش از ۵۰۰ مورد ناپدید کردن قهری حل نشده باقی مانده است
- ۳ - تبعیض علیه زنان، اقلیت های دینی و جوامع قومی
- ۴ - نقض نامحدود حقوق کارگری
- ۵ - یادداشت ها

فاحش ترین موارد نقض حقوق بشر در ایران کماکان در چهار زمینه رخ می دهد.

یک - مجازات اعدام: بیش از یک اعدام در روز، نوجوانان نیز اعدام می شوند

ایران، در میان مجریان اعدام در سراسر جهان، پس از چین، در رتبه دوم قرار دارد. از آغاز سال ۲۰۱۷، اعدام بیش

از ۴۳۵ تن در این کشور ثبت شده است. آمار واقعی ممکن است بسیار بیش از این باشد، زیرا دولت مردان اطلاعات مربوط به اعدام را پنهان نگه می‌دارند.

ایران مجازات اعدام را برای جرائمی به کار می‌گیرد که بر اساس حقوق بین‌المللی حقوق بشر در ردیف «مهمترین جنایات‌ها» قرار نمی‌گیرند - به ویژه جرم‌های سیاسی، اقتصادی، دینی، جرم‌های مربوط به مواد مخدر و به اصطلاح جرم‌های جنسی. اعضای برخی از جوامع قومی و اقلیت‌های دینی اغلب به خاطر فعالیت‌های سیاسی و جرایم مربوط به «امنیت کشور» به مرگ محکوم و اعدام می‌شوند. قوانین ایران همچنین سنگسار را برای زنا مقرر کرده‌اند. زنی به نام **فربیا خالقی** در سال ۲۰۱۶ به سنگسار محکوم شد.

بیشتر اعدام‌ها - از ۶۰ تا ۷۵ درصد - به جرایم مربوط به مواد مخدر مربوط می‌شود. بر اساس قانونی که در آبان [عقرب] ۱۳۹۶ در مجلس تصویب شد، مقدار انواع مواد مخدر برای صدور حکم الزامی اعدام افزایش یافت و انتظار می‌رود این تحول شمار اعدام‌های مربوط به مواد مخدر را به‌طور نسبی کاهش دهد. بعضی از نمایندگان مجلس در ابتداء کوشیدند با پیشنهاد الغای مجازات اعدام در مورد بعضی از شیوه‌های قاچاق مواد مخدر شمار این اعدام‌ها را به شدت کاهش دهند. اما، این پیشنهاد در نتیجه مخالفت شدید قوه قضائیه و شورای نگهبان قانون اساسی رد شد. به گفته اعضای مجلس، دست کم ۵۰۰۰ تن قاچاقچی مواد مخدر در حال حاضر محکوم به اعدام هستند.

- قوانین ایران مجازات اعدام را برای جرائم دینی نیز مقرر می‌دارند و خطر اعدام به‌خاطر این جرایم جدی است. **محسن امیر اصلانی** زنجانی در مهرماه [میزان] ۱۳۹۳ در زندان رجائی شهر در نزدیکی شهر کرج اعدام شد. او به اتهام «بدعت در دین اسلام» محکوم شده بود [۱]. حکم اعدام برای جرایم دینی در موارد اخیر صادر و تأیید شده است، برای نمونه:
- **سینا دهقان** و **محمد نوری** به خاطر انتشار نوشته‌هایی علیه اسلام و قرآن در شبکه‌های اجتماعی در مهر [میزان] ۱۳۹۴ دستگیر شدند. آنها سپس به اتهام سب پیامبر اسلام به اعدام محکوم شدند. دیوان عالی کشور حکم اعدام آنها را در بهمن ۱۳۹۵ تأیید کرد.
- **محمد علی طاهری**، بنیانگذار گروه عرفان حلقه که به معالجه بیماران از طریق «طب تکمیلی و آلترناتیو» اعتقاد دارد، در مرداد [اسد] ۱۳۹۶ برای دومین بار به اعدام محکوم شد. او به سب پیامبر اسلام، ارتداد و گردهمایی و تبانی علیه امنیت ملی متهم شده بود. دیوان عالی کشور این حکم را در اوایل آبان ۱۳۹۶ نقض کرد.

قوانین ایران مجازات اعدام را برای متهمان نوجوان مقرر می‌دارند [۲]. این نوجوانان در اغلب موارد، تا رسیدن به سن ۱۸ در زندان می‌مانند و پس از آن اعدام می‌شوند. از ۱ جنوری ۲۰۱۷ تا اوایل نومبر ۲۰۱۷، ایران دست کم چهار تن را به خاطر جرایمی اعدام کرده است که به ارتکاب آنها در سن پیش از ۱۸ متهم شده بودند. در اوایل نومبر ۲۰۱۷، دست کم ۸۶ متهم نوجوان زیر حکم اعدام به سر می‌بردند، اما شمار واقعی این متهمان ممکن است بیشتر باشد.

بسیاری از زندانیان محکوم به اعدام از محاکمه عادلانه برخوردار نمی‌شوند و از داشتن وکیل محروم می‌مانند. آنها بر اساس اتهام‌های مبهم و اعتراف‌هایی محکوم می‌شوند که به‌طور معمول در اثر شکنجه یا شکل‌های دیگر بدرفتاری در دوره بازداشت پیش از محاکمه انجام می‌شود.

در سال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸)، بسیاری از فعالان سیاسی زندانی به پایان حکم زندان خود نزدیک می‌شدند. با نزدیک شدن تاریخ آزادی آنها، دولتمردان ایران دستور اعدام آنها را صادر کردند. بین ۴۰۰۰ تا ۷۰۰۰ زندانی سیاسی پس از

محاکمه فوری دوباره، اعدام شدند. دولت مردان ایران تاکنون از اجرای عدالت درباره مرتکبان این اعدام‌های دسته جمعی و اذعان به این جنایت‌های گسترده که بر اساس حقوق بین‌المللی باید جنایت ضد بشری تلقی شود، سر باز زده‌اند [۳].

ما اتحادیه اروپا را فرا می‌خوانیم تا از ایران بخواهد:

- اجرای مجازات اعدام را به عنوان گامی در راه الغای کامل این مجازات تعلیق کند.
- کلیه حکم‌های اعدام متهمان نوجوان را فوری لغو کند.
- قانونی را برای منع مجازات اعدام در مورد نوجوانان، منع سنگسار و اعدام در برابر چشمان مردم به تصویب برساند.
- از گزارشگر ویژه ملل متحد برای اعدام‌های فرا قضائی، فوری یا خودسرانه دعوت کند و به اجرای مأموریت او کمک برساند.
- در مورد اعدام‌های گسترده سال ۱۳۶۷ تحقیق کند، مسؤولان این اعدام‌ها را مورد پیگرد قرار دهد و از انکار حقوق بستگان قربانیان برای دانستن حقیقت و محل دفن عزیزان آنها دست بردارد.

دو - ۱۰۰۰ زندانی سیاسی در حبس خودسرانه؛ بیش از ۵۰۰ مورد ناپدید کردن قهری حل نشده باقی مانده است

بر اساس برآوردها در اواسط آبان [عقرب] ۱۳۹۶، در حدود ۱۰۰۰ تن به دلایل صرفاً سیاسی یا به خاطر فعالیت‌های حقوق بشری یا کار روزنامه‌نگاری حکم‌های طولانی زندان را می‌گذرانند. زندانیان سیاسی به‌طور منظم قربانی بازداشت خودسرانه و زندان به خاطر فعالیت‌های صلح‌آمیز می‌شوند. آنها در زندان در شرایط غیرقابل تحمل به سر می‌برند و از دسترسی به وکیل محروم می‌شوند. در زیر چند نمونه ارائه می‌شود:

- **صدیقه وسمقی**، پژوهشگر اسلامی، نویسنده و سخنگوی پیشین شورای شهر تهران، پس از بازگشت از اروپا پس از ۵ سال در روز ۳۰ مهر [میزان] ۱۳۹۶ بازداشت شد. او به اتهام «اقدام علیه امنیت ملی» و «تبلیغ علیه نظام» به خاطر مشارکت در اعتراض‌های پس از انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ به‌طور غیابی به پنج سال زندان محکوم شده بود. «عضویت در جنبش سبز امید» و «عضویت در کمیته حمایت از آسیب دیدگان رویدادهای ۱۳۸۸» از جمله دلایل طرح این اتهام‌ها بود. او هر دو مورد را تکذیب کرد. خانم وسمقی دچار ضعف شدید بینائی است. وی در روز ۱۳ آبان [عقرب] با قرار وثیقه یک میلیارد تومان (بیش از ۲۰۰ هزار یورو) آزاد شد.
- **نرگس محمدی**، سخنگوی کانون مدافعان حقوق بشر (یکی از سازمان‌های عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر) در تاریخ ۷ اسفند [حوت] ۱۳۹۵ با پایان حکم زندان ۶ ساله خود، حکم دوم زندان به مدت ۱۰ سال را آغاز کرد. او در اردیبهشت ۱۳۹۵ زمانی که در زندان به سر می‌برد به اتهام «گردهمائی و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت ملی»، «تبلیغ علیه نظام» - به خاطر دیدار با نماینده عالی پیشین اتحادیه اروپا کاترین اشتون - و «شرکت در بنیانگذاری و اداره گروهک غیرقانونی لگام» [۴] محاکمه شده بود. خانم محمدی دچار آمبولی ریه و فلج عضلانی است.
- **عبدالفتاح سلطانی**، عضو بنیانگذار کانون مدافعان حقوق بشر، از شهر یور [سنبله] ۱۳۹۰ در زندان بوده است. او در اسفند [حوت] ۱۳۹۰ به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، «گردهمائی و تبانی علیه امنیت ملی» از جمله از

طریق بنیانگذاری کانون مدافعان حقوق بشر و «کسب مال حرام» با قبول جایزه حقوق بشر نورنبرگ در سال ۱۳۸۸، به ۱۸ سال زندان و ۲۰ سال محرومیت از اشتغال به وکالت محکوم شد. سپس، حکم زندان به ۱۰ سال و حکم ممنوعیت از اشتغال به حرفه به دو سال کاهش یافت.

- **سروش فرهادیان**، روزنامه‌نگار، در اوایل شهریور [سنبله] ۱۳۹۶ به اتهام «تبلیغ علیه نظام» به خاطر انتشار مقاله‌هایی در انتقاد از حبس خانگی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ به یک سال زندان محکوم شد. او پیش‌تر در اردیبهشت [ثور] ۱۳۹۶ به همین اتهام به هفت ماه زندان محکوم شده بود، اما دادگاه تجدید نظر محکومیت را به جریمه کاهش داده بود.

- **عیسی سحرخیز**، روزنامه‌نگار قدیمی، در تیر [سرطان] ۱۳۹۶ به خاطر «اهانت به رئیس قوه قضائیه» به شش ماه زندان محکوم شد. او دو ماه پیش از آن پس از گذراندن دو سال زندان به خاطر «اهانت به مقام رهبری آیت الله علی خامنه‌ای و تبلیغ علیه نظام» آزاد شده بود.

- **مراد ثقفی**، سردبیر نشریه گفتگو در تاریخ ۲۶ اسفند [حوت] ۱۳۹۵ به دلایل نامعلوم در خانه خود بازداشت و در تاریخ ۳۱ اردیبهشت [ثور] ۱۳۹۶ آزاد شد.

- **حسین موحدی**، خبرنگار دستگاه خبری نجف آباد نیوز به اتهام «نشر اکاذیب» در گزارشی در خرداد [جوزا] ۱۳۹۵ درباره توقیف ۳۵ موتورسیکلت به دست پولیس، به ۴۰ ضربه شلاق محکوم شد. حکم او در تاریخ ۱۵ دی [جدی] ۱۳۹۵ اجراء شد. بعضی از روزنامه‌نگاران دیگر نیز به اتهام‌های مشابه به شلاق محکوم شده‌اند.

از سال ۲۰۰۳ تا کنون، در حدود ۵۰ زندانی که اغلب آنها به دلایل سیاسی در زندان به سر می‌برند، در اثر ضرب و جرح، شکل‌های دیگر شکنجه و رفتار ظالمانه و محرومیت عمدی از مراقبت درمانی جان خود را از دست داده‌اند. مجازات‌هایی از جمله قطع عضو، درآوردن چشم، آزمایش بکارت و شلاق برای زندانیان به کار گرفته می‌شود. در زیر نمونه‌هایی ارائه می‌شود:

- حکم قطع دست سه دزد در زندان قم در تاریخ ۲۹ شهریور [سنبله] ۱۳۹۶ و قطع دست یک دزد دیگر در زندان مشهد در تاریخ ۲۷ مهر [میزان] ۱۳۹۶ به اجراء درآمد.

- ۱۰ روز پیش از اعدام یک زندانی به خاطر قتل در اردیبهشت [ثور] ۱۳۹۶ در شیراز، دست او به خاطر دزدی قطع شد.

فعالان سیاسی و مدافعان حقوق بشر اغلب قربانی ناپدید کردن قهری می‌شوند. گروه تحقیق ملل متحد درباره ناپدید کردن‌های قهری یا غیر داوطلبانه (WGEID) در آخرین گزارش خود (جولای ۲۰۱۷) دست کم ۵۲۸ مورد حل نشده ناپدید کردن قهری (شامل ۱۰۲ زن) را ذکر کرده است، اما سرنوشت و محل نگهداری شمار دیگری از اشخاص نیز نامعلوم است، از جمله:

- **ساسان آقایی**، معاون سردبیر روزنامه اعتماد، و **یغما فشخامی**، یک روزنامه‌نگار دیگر، به ترتیب در تاریخ‌های ۲۱ و ۲۹ مرداد [اسد] ۱۳۹۶ بازداشت شده‌اند. اتهام‌های آنها نامعلوم است و آنها از دیدار با وکیل مدافع و خانواده‌های شان محروم هستند.

- **رامین حسین پناهی**، عضو کومه، گروه مخالف کرد، در تاریخ ۲ تیر [سذطان] ۱۳۹۶ در درگیری مسلحانه با نیروهای امنیتی در استان کردستان دستگیر شد و از آن پس خبری از او نیست.

خانواده‌های فعالان به خاطر پیگیری سرنوشت عزیزان خود را درخواست عدالت برای آنها با آزار مواجه بوده‌اند:

- **راحله راحمی‌پور** به اتهام «تبلیغ علیه نظام» به خاطر شکایت به گروه تحقیق ملل متحد در باره ناپدید کردن‌های قهری یا غیر داوطلبانه در مورد سرنوشت برادر و برادرزاده خود در بهمن [دلو] ۱۳۹۵ به دو سال زندان محکوم شد. برادر او، فعال سیاسی حسین راحمی پور که در سال ۱۳۶۲ دستگیر شد و دخترش که در زندان به دنیا آمد، از آن پس ناپدید شده‌اند. همسر حسین راحمی پور که دستگیر شده بود، بنا به گزارش‌ها، چند ماه پس از آن آزاد شد.
- **مریم اکبری منفرد** که از سال ۱۳۸۸ به خاطر ارتباط با گروهی مخالف در خارج از کشور حکم ۱۵ سال زندان را می‌گذراند، به خاطر شکایت به گروه تحقیق ملل متحد درباره ناپدید کردن‌های قهری یا غیر داوطلبانه در سال ۲۰۱۶، در زندان قربانی آزار و محرومیت از مراقبت درمانی شده است. این گروه تحقیق در سال ۲۰۱۷ از دولت ایران خواهان اطلاعاتی درباره خواهر و برادر خانم اکبری منفرد شد که ممکن است از قربانیان کشتارهای سال ۱۳۶۷ زندان باشند [نگاه کنید به بخش ۱ در بالا].
- **شهناز اکملی** از سال ۱۳۸۸ به خاطر درخواست عدالت برای پسرش که به ضرب گلوله نیروهای امنیتی در اعتراض‌های پس از انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ کشته شد، بارها بازداشت شده و آزار دیده است. او در مهرماه [میزان] ۱۳۹۶ به یک سال زندان و ممنوعیت از سفر به خارج محکوم شد. رسانه‌ها در ایران در خطر دائمی تعطیل شدن به سر می‌برند و کارکنان رسانه‌ها در خارج و بستگان آنها در ایران با تعقیب و آزار قضائی روبه رو هستند:
- روزنامه «مستقل» در روز ۱۲ مهر [میزان] ۱۳۹۶، پس از انتشار عکسی از میرحسین موسوی، یکی از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ که به همراه همسر خود هنوز در حبس خانگی به سر می‌برد، توقیف شد.
- اعضای خانواده‌های روزنامه‌نگاران بخش فارسی بی‌بی‌سی که در ایران به سر می‌برند، در معرض آزار و از جمله بازداشت قرار داشته‌اند و پیش از ۱۵۰ روزنامه‌نگار پیشین و کنونی بی بی سی از هرگونه معامله مالی ممنوع شده‌اند.

ما اتحادیه‌ی اروپا را فرا می‌خوانیم تا از ایران بخواهد:

- فوری و بدون قید و شرط کلیه زندانیان سیاسی را که به خاطر استفاده صلح آمیز از آزادی بیان، آزادی گردهمایی مسالمت آمیز و آزادی تشکل در ایران در حبس خودسرانه به سر می‌برند - از جمله مدافعان حقوق بشر، روزنامه‌نگاران، فعالان سندیکائی مستقل، فعالان حقوق زنان و فعالان سیاسی - آزاد کند.
- رعایت آزادی بیان، آزادی گردهمایی مسالمت آمیز و آزادی تشکل را تضمین کند و به گروه‌های مستقل حقوق بشری اجازه فعالیت و نظارت بر وضعیت حقوق بشر در کشور خود را بدهد.
- اقدام‌هایی را برای متوقف کردن شکنجه و رفتار ظالمانه در پیش بگیرد و کنوانسیون ضد شکنجه و رفتارها و مجازات‌های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیر آمیز دیگر و پروتکل اختیاری آن را تصویب کند و به اجراء بگذارد.
- به سرعت دسترسی فوری همه زندانیان را به مراقبت درمانی و بهداشتی مناسب و کافی تضمین کند.
- درباره سرنوشت و محل قربانیان به بستگان آنها اطلاع دهد و به آزار بستگان قربانیان خاتمه بدهد.

- به نهادهای نظارتی بین‌المللی، مثل گزارشگر ویژه ملل متحد درباره وضعیت حقوق بشر در ایران و سازمان‌های مستقل بین‌المللی حقوق بشر مثل فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر، که از اواخر سال ۱۳۵۷ تاکنون اجازه اعزام هیأت به ایران دریافت نکرده‌اند، بدون قید و شرط امکان ورود بدهد.

سه - تبعیض علیه زنان، اقلیت‌های دینی و جوامع قومی [۵]

قوانین ایران، از جمله قانون مجازات اسلامی، قانون مدنی و قانون خانواده حقوق زنان را نقض می‌کنند. حقوق زنان در عمل نیز به همین ترتیب نفی می‌شود، از جمله در مورد: ارث، حضانت کودکان، ممنوعیت تحصیل در تعدادی از رشته‌ها در دانشگاه، اشتغال به بعضی از شغل‌ها و آزار و پیگیری فعالان حقوق زن. در زیر نمونه‌هایی ارائه می‌شود:

- **عالیه مطلبزاده**، فعال حقوق زن و عکاس خبری پس از شرکت در کارگاهی درباره توانمندسازی زنان در گرجستان و بازگشت به ایران در اوایل آذر [قوس] ۱۳۹۵ دستگیر و در اواخر همان ماه آزاد شد. او سپس در مرداد [اسد] ۱۳۹۶ به سه سال زندان محکوم شد.

- **فرزانه جلالی**، فعال کُرد حقوق زنان، در بهمن [دلو] ۱۳۹۵ دستگیر و پس از ۱۷ روز با قرار وثیقه به مبلغ ۳۰۰ میلیون تومان آزاد شد.

- **مینو خالقی**، زنی که در بهمن [دلو] ۱۳۹۶ به نمایندگی مجلس انتخاب شد، از ورود به مجلس محروم شد زیرا بنا به گزارش‌ها با مردی دست داده بود.

بسیاری از فعالان حقوق زن در طول سال ۲۰۱۶ برای بازجویی به نهادهای امنیتی و اطلاعاتی احضار شدند، مورد تهدید قرار گرفتند و در پی آن ناگزیر فعالیت‌های خود را معلق کردند.

تبعیض بر پایه منشای قومی و دینی، در قانون (از جمله قانون اساسی و قانون مدنی) [۶] و در عمل در حیطه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به صورت گسترده رخ می‌دهد. ایران حق داشتن اعتقاد یا عمل به دین انتخابی یا نداشتن اعتقاد را نفی می‌کند. ایران همچنین حق تحصیل جوامع قومی به زبان مادری، اشتغال در بعضی از مشاغل، نشر آزادانه مطالب به زبان مادری و بزرگداشت رویدادهای فرهنگی یا دینی آنها را نفی می‌کند.

پیروان اقلیت دینی بهائی به ویژه پیوسته با آزار مواجه بوده‌اند که به دستگیری و زندانی شدن بهائیان به خاطر عمل به دین خود، بستن اماکن کسب آنها، تخریب گورستان‌های آنها و محرومیت آنها از آموزش عالی منجر شده است. در جون ۲۰۱۷ (خرداد [جوزا] ۱۳۹۶)، بیش از ۹۰ تن از پیروان اقلیت دینی بهائی در زندان به سر می‌بردند. نوکیشان مسیحی نیز به‌طور منظم به اتهام فعالیت‌های تبلیغی مورد پیگرد قرار می‌گیرند. برای نمونه:

- **یوسف ندرخانی**، نوکیش و کشیش مسیحی، در تیر [سرطان] ۱۳۹۶ به ۱۰ سال زندان و دو سال تبعید در شهری دور افتاده محکوم شد. او پیش‌تر در سال ۱۳۸۸ دستگیر و به اتهام «ارتداد» به اعدام محکوم شده بود، اما این حکم بعداً لغو و او در سال ۱۳۹۱ آزاد شد.

- **امین افشار نادری**، نوکیش مسیحی، در تیر [سرطان] ۱۳۹۶ به‌خاطر اهانت به مقدسات اسلام به اتهام اقدام علیه امنیت ملی از طریق تشکیل کلیسای خانگی و تبلیغ به ۱۵ سال زندان محکوم شد.

- **هادی عسکری**، نوکیش مسیحی، در تیر [سرطان] ۱۳۹۶ به‌خاطر اهانت به مقدسات اسلام به اتهام اقدام علیه امنیت ملی از طریق تشکیل کلیسای خانگی و تبلیغ به ۱۰ سال زندان محکوم شد.

- **ابراهیم فیروزی**، نوکیش مسیحی، به اتهام «تشکیل گروه به قصد به هم زدن امنیت کشور» به ۵ سال زندان

محکوم شد و این حکم در فروردین [حمل] ۱۳۹۶ در دادگاه تجدیدنظر تأیید شد.

دراویش مسلمان و مسلمانان اهل سنت نیز با تبعیض و آزار روبه رو هستند.

ما اتحادیه اروپا را فرا می‌خوانیم تا از ایران بخواهد:

- کلیه مقررات قانون اساسی، قانون مدنی و قانون مجازات اسلامی را که با موازین حقوق بین‌المللی حقوق بشر ناسازگار و باعث تبعیض علیه جوامع عمومی و اقلیت‌های دینی و زنان هستند اصلاح یا ملغا کند.
- قوانینی را به تصویب برساند که حقوق همه مردم در مورد آزادی اندیشه، وجدان و دین، از جمله آزادی عمل آزادانه به دین یا اعتقاد هر فرد بدون محدودیت و حق شک داشتن یا اعتقاد نداشتن به وجود خدا را به رسمیت بشناسند.
- حقوق مردم در جوامع قومی برای عمل به فرهنگ خود، اشتغال در همه گونه مشاغل، تحصیل به زبان مادری و انتشار نشریات و رسانه‌های خود را در سازگاری با عهدنامه‌های بین‌المللی حقوق بشر که ایران عضو متعهد آنهاست، به رسمیت بشناسد، رعایت و حمایت کند و تحقق ببخشد.
- به تبعیض علیه جوامع قومی، اقلیت‌های دینی و زنان در همه زمینه‌ها پایان دهد.
- اقدام‌های مشخصی را برای تضمین حقوق همه شهروندان - بدون توجه به نژاد، رنگ، تبار، منشای ملی یا قومی، زبان، دین یا عقیده - در حیطه‌های آموزش، اشتغال و مسکن مناسب در پیش بگیرد.

چهار - نقض نامحدود حقوق کارگری [۷]

قوانین و سیاست‌های کنونی دولت در ایران از جمله دلایل اساسی نقض حقوق کارگری هستند. دولت کنترل شدیدی بر کلیه «نهادهای قانونی» که بر اساس قانون کار به‌طور رسمی اجازه دارند نماینده کارگران باشند، اعمال می‌کند. اتحادیه‌های مستقل کارگری ممنوع هستند. تلاش برای تشکیل اتحادیه‌های مستقل کارگری با خشونت سرکوب می‌شود و رهبران حرکت‌های کارگری از مشاغل خود اخراج، مورد تعقیب و آزار قرار می‌گیرند و به اتهام‌هایی مثل «اقدام علیه امنیت ملی» و «تبلیغ علیه نظام» بر اساس قانون مجازات اسلامی به زندان می‌افتند. دست کم هشت فعال کارگر و معلم سندیکائی در حال حاضر حکم‌های زندان خود را می‌گذرانند و فعالان سندیکائی دیگری به خاطر تلاش برای تشکیل اتحادیه‌های مستقل کارگری یا فعالیت‌های سندیکائی به زندان محکوم شده‌اند یا مورد پیگرد قضائی قرار دارند. گزیده‌ای از این موارد در زیر ارائه می‌شود:

- **اسماعیل عبدی**، عضو هیأت مدیره کانون معلمان ایران، حکم شش سال زندان را می‌گذراند.
- **مهدی بهشتی لنگرودی**، سخنگوی کانون معلمان ایران، در حال گذراندن در مجموع ۱۴ سال حکم‌های مختلف زندان است.
- **محمود صالحی**، عضو بنیانگذار اتحادیه خبازان در شهر سقز، که در روز ۶ آبان [عقرب] ۱۳۹۶ دستگیر شد، حکم یک سال زندان را می‌گذراند.
- **رضا شهبازی زکریا**، خزانه دار سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه، پس از این که حکم شش سال زندان خود را گذرانده بود، در روز ۱۸ مرداد [اسد] ۱۳۹۶ دوباره دستگیر شد و برای گذراندن ۱۷ ماه به زندان رفت.
- **ابراهیم مددی و داوود رضوی**، اعضای هیأت مدیره سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی و حومه، به

ترتیب به ۵ سال و ۳ ماه و ۵ سال زندان محکوم شده‌اند. آقای رضوی روز ۱۳ آبان [عقرب] ۱۳۹۶ در دادگاه تجدید نظر حضور یافت و دادگاه تجدید نظر آقای مددی در آذر [قوس] ۱۳۹۶ تشکیل می‌شود.

• **جعفر عظیمزاده**، دبیر اتحادیه آزاد کارگران ایران، برای گذراندن حکم شش سال زندان احضار شده است. این سرکوب بخشی از نفی نظام مند اساسی ترین حقوق کارگران در ایران است که با قوانین تبعیض آمیز و سرکوبگر و اتهام‌های صرفاً سیاسی مواجه هستند. اعتصاب هرگز به صراحت به رسمیت شناخته نشده و اعتصاب‌ها با خشونت سرکوب می‌شوند. گردهمایی‌های مسالمت آمیز مستقل در روز کارگر در روز اول ماه مه هر سال ممنوع می‌شود. حداقل دستمزد که برای سال خورشیدی ۱۳۹۶ تعیین شده، همچون سال‌های گذشته، در حدود یک سوم خط فقر برآورد می‌شود [۸]. چند میلیون کارگر حتی همان دستمزد حداقل را دریافت نمی‌کنند، زیرا در واحدهایی با کمتر از ۱۰ کارگر کار می‌کنند و مقررات قانون کار - حداقل دستمزد، افزایش دستمزد و مزایای بیمه - شامل آنها نمی‌شود.

ما اتحادیه اروپا را فرا می‌خوانیم تا از ایران بخواهد:

- اجازه تشکیل اتحادیه‌های مستقل کارگری را بدهد و به هر گونه آزار علیه فعالان سندیکائی و کارگران خاتمه دهد.
- کلیه کسانی را که خودسرانه به خاطر داشتن نقش در دفاع از حقوق کارگری در حبس هستند فوری و بدون قید و شرط آزاد کند.
- کلیه محدودیت‌های قانونی در مورد اعتصاب، تظاهرات، سازماندهی و گردهمایی مسالمت آمیز را از میان بردارد.
- تضمین‌هایی را برای پرداخت دستمزد و ایجاد راهکارهای واقعی تأمین اجتماعی و نیز رعایت مقررات قانون کار در مورد افزایش دستمزد حداقل در تناسب با نرخ تورم برقرار کند.
- کلیه مقررات قانون اساسی، قانون مدنی و قانون گزینش [۹] را که در مورد زنان و گروه‌های اقلیت در زمینه برخورداری از حقوق کارگری تبعیض آمیز هستند، اصلاح یا ملغا کند.
- به سرعت کنوانسیون‌های اصلی سازمان بین‌المللی کار [۱۰] و نیز کنوانسیون رفع همه اشکال تبعیض علیه زنان (CEDAW) و کنوانسیون بین‌المللی حمایت از حقوق کلیه کارگران مهاجر و خانواده‌های آنها (CMW) را تصویب کند و به اجراء بگذارد.

یادداشت‌ها:

[۱] ارتداد فقط در قانون مطبوعات (ماده ۲۶) مطرح شده، اما قانون مجازات اسلامی اعدام را برای دشنام به «پیامبر [اسلام] یا هریک از انبیاء عظام الهی» مقرر کرده است (ماده ۲۶۲). با وجود این، بر اساس اصل ۱۶۷ قانون اساسی، در صورتی که قانون در مورد موضوعی (به عنوان مثال ارتداد) سکوت کرده باشد، «قاضی موظف است... با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر حکم قضیه را صادر نماید.»

[۲] برای اطلاعات بیشتر، نگاه کنید به: «مجازات اعدام در ایران - سیاست دولتی ایجاد وحشت» (<http://www.fidh.org/article14113>) و مجازات اعدام برای جرایم مربوط به مواد مخدر در آسیا: ایران

(<https://fidh.org/article18596>)

- [۳] برای اطلاعات بیشتر، نگاه کنید به: «پس از ۲۵ سال، هنوز اثری از عدالت نیست؛ مرتکبان اعدام‌های ۱۳۶۷ هنوز هم از مجازات معاف هستند»: <https://fidh.org/13971>
- [۴] «کارزار لغو گام به گام اعدام - لگام» را شمار دیگری از مدافعان حقوق بشر با هدف الغای مجازات اعدام تشکیل داده‌اند. خانم محمدی از بنیانگذاران این کمپین نبود اما بعداً به آن پیوست.
- [۵] برای اطلاعات بیشتر، نگاه کنید به: «رویه پنهان ایران: تبعیض ضد اقلیت‌های قومی و مذهبی در ایران» (<https://fidh.org/8641>)
- [۶] «رویه پنهان ایران: تبعیض ضد اقلیت‌های قومی و مذهبی در ایران»؛ «سیاست دولتی اختناق: سرکوب آزادی، زندان، شکنجه، اعدام...»: (<https://fidh.org/11065>)؛ «گسترش فقر، کاهش حقوق کارگری»: <https://fidh.org/13400>
- [۷] برای اطلاعات بیشتر، نگاه کنید به: «گسترش فقر، کاهش حقوق کارگری» (<https://fidh.org/13400>) و «سرکوب فعالان سندیکائی و حقوق کارگری در ایران»: <https://www.fidh.org/21582>
- [۸] حداقل دستمزد برای سال ۱۳۹۶، ۹۲۹ هزار و ۹۳۱ تومان است، در حالی که هزینه ماهانه یک خانواده چهار نفری در فروردین [حمل] ۱۳۹۶ در حدود ۳ میلیون تومان بود.
- [۹] قانون‌گزینش، کارکنان بخش عمومی را از جمله به موارد زیر ملزم می‌سازد: اعتقاد به اسلام و یا یکی از ادیان رسمی مصرح در قانون اساسی؛ التزام عملی به احکام اسلام؛ اعتقاد و التزام به ولایت فقیه، نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی؛ پوشش چادر برای زنان.
- [۱۰] کنوانسیون در باره آزادی تشکل و حمایت از حق سازماندهی (سازمان بین‌المللی کار، کنوانسیون شماره ۸۷؛ ۱۹۴۸)، کنوانسیون حق سازماندهی و مذاکره دسته جمعی (سازمان بین‌المللی کار، کنوانسیون شماره ۹۸؛ ۱۹۴۹)، کنوانسیون حداقل سن (سازمان بین‌المللی کار، کنوانسیون شماره ۱۳۸؛ ۱۹۷۳) و پروتکل اختیاری میثاق حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.